

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
(ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ) ОСВІТИ
В УКРАЇНІ**

**Матеріали XXIII Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

(Тернопіль, 21–22 травня 2026 року)

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2026

переліком обов'язкових запитань на заняття, інформаційні матеріали, тести для тренінгу і контролю, а також завдання для практичних занять, методичні рекомендації щодо їх виконання та посилання на додаткову літературу. Набір зазначеної інформації і матеріали дозволяють студентам як готуватись до практичних (семінарських) занять, так і виконувати домашні завдання.

Висновки. У структурі Moodle і змісту практичних занять у ДДМУ наведені необхідні теоретичні та практичні матеріали для студентів дистанційної та змішаної форми навчання.

Список літератури

1. Лист Міністерство освіти і науки України № 1/3371-22 від 06 березня 2022 р. «Про організацію освітнього процесу в умовах воєнного стану».

АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

І.Б. Самура, І.Ф. Бєленічев, О.В. Тихоновський

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Вступ. Аналіз сучасних досліджень підтверджує, що цифрові технології підвищують рівень автономності навчання, розвивають саморегуляцію та формують критичне мислення [1]. У зв'язку з воєнним станом в Україні, адаптація навчального процесу та перехід на дистанційні форми навчання стали не лише вимогою часу, а й єдиним способом гарантувати безперервність освіти та безпеку її учасників. Все це потребує від усіх учасників процесу інтеграції теоретичних і клінічних знань на новому, специфічному рівні. Стратегічна мета – наблизити якість професійної підготовки українських медиків до міжнародних стандартів.

Основна частина. Існує багато платформ для проведення дистанційних занять, це зокрема *Viber, Microsoft Teams, Moodle, Zoom, Google Classroom, Skype*, та інші. У Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті для організації та проведен-

ня онлайн навчання, ефективної співпраці та комунікації використовується комплексна платформа *Microsoft Teams*, що об'єднує онлайн-конференції, відеозв'язок, чати, обмін файлами та спільну роботу в єдиному цифровому просторі. Під час дистанційного синхронного навчання студенти працюють з електронними матеріалами (*методичними матеріалами, підручниками, відеолекціями*) самостійно, а також отримують дистанційні консультації викладача, як індивідуально так і в команді із певного предмету. Проведення практичного заняття із присутнім викладачем є суттєвим, адже асинхронне (*повністю самостійне*) навчання для студентів медичних ЗВО не охоплює всіх тонкощів мистецтва лікування пацієнтів і є неприпустимим. Треба також зазначити, що емоційна складова в обговоренні незрозумілих питань у фармакотерапії є основою становлення високопрофесійного спеціаліста.

Комплексна оцінка знань ґрунтується на якості виконання домашнього завдання, яке полягає у виписуванні рецептів на конкретні препарати, розв'язуванні ситуаційних завдань; тестовому контролю та усної відповіді студента. Із метою вдосконалення навчально-пізнавальної роботи здобувачів вищої освіти на кафедрі використовуються різноманітні дистанційні методи навчання, зокрема, інформаційно-рецептивний, що полягає в самостійній роботі студентів із навчальною літературою, інформаційними базами даних. Із цієї метою кафедра розмістила в електронній системі платформи Open edX і репозиторії університету навчальні посібники, практикуми, методичні вказівки до практичних занять для студентів, лекційні матеріали, методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів (СРС), бази контрольних питань, тестових завдань до ЄДКІ «КРОК-1».

Лікар повинен знати не тільки особливості системного впливу фармакологічних препаратів на організм людини, але й низку інших критичних аспектів для безпечного та ефективного лікування: Серед тисяч ліків (*в Україні наразі зареєстровано понад 17 000 лікарських засобів*), для яких проводиться процедура реферування, згідно із законом. Попри повномасштабну війну, процес реєстрації триває. Наприклад, у 2023 році було зареєстровано 507 нових лікарських засобів [2].

В умовах збільшення об'єму учбової інформації і неможливості збільшення учбових годин, гостро повстає питання забезпечення оптимальної організації та інтенсифікації учбового процесу [3]. З огляду не це кафедрою фармакології та медичної рецептури з курсом нормальної фізіології передбачено проведення змішаної форми навчання («*blended learning*») – поєднання інструментів дистанційного, онлайн та традиційного навчання при викладанні побічної дії ліків. Для проведення онлайн-занять на кафедрі використовується платформа Open edX, розташована на віртуальному сервері хмари Azure. Онлайн навчання не тільки поєднує сучасні засоби і технології, дають можливість скоротити відстань до знань, роботи і науки, працюючи в індивідуальному темпі і у будь-який зручний час, а й спонукає студентів, завдяки застосуванню мультидисциплінарного підходу, переходити від вивчення дискретних фрагментів явища до розуміння системної цілісності як об'єкту дослідження (*чи професійного навчання*), так і світу в цілому. Самостійна робота студентів підвищує ефективність навчання, відкриває нові можливості самовираження; реалізує професійні навички. Дистанційні методи навчання допомагають вирішують проблему нестачі живого спілкування і дозволяють підключити більшість студентів до обговорення проблематики фармакології. Перспективним, на нашу думку, є використання у навчальному процесі опорної графіки та технологій майнд-мепінгу [3]. Співробітники кафедри активно використовують сучасні інструменти для створення навчально-методичних матеріалів, зокрема, зокрема Microsoft Power Point, Microsoft Word, Mind Mapping, що дозволяє логічно структурувати інформацію, зробити її візуально привабливою та зручною для засвоєння.

Для полегшення сприйняття матеріалу студентами медичних та фармацевтичного факультетів кафедрою підготовлені підручники, навчальні посібники і практикуми з фармакології на державній та англійській мові. Оцінюючи результати виконаних завдань та тестування студентів, викладачі складають загальне уявлення, виявляють та індивідуалізують проблемні питання для обговорення.

Висновок. Дистанційне навчання дисципліни фармакології для здобувачів вищої медичної освіти є невід'ємним, як у сучасних умовах, так і в майбутньому. Воно забезпечує високу швидкість доступу до

інформації, автоматизацію процесів, створення інтерактивних середовищ навчання та візуалізацію даних у різних формах. Особливо важлива ця форма навчання за умов неможливого проведення очного офлайн навчання студентів (*війна, пандемії, катаклізми, захворювання*).

Список літератури

1. Балабанова К. В. Роль цифрових технологій у формуванні мотивації до навчання в сучасній психології освіти / К. В. Балабанова, О. М. Шевченко, І. О. Блохіна // Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина». 2025,50(4):1217-123.

2. Доступність ліків для українців: рішення РНБО та його наслідки. 19.02.2025. Режим доступу: <https://patients.org.ua/novyny/dostupnist-likiv-dlya-ukrayincziv-rishennya-rnbo-ta-jogo-naslidky/>

3. Medical students as adverse drug event managers, learning about side effects while improving their reporting in clinical practice / Reumerman, M., Tichelaar, J., Richir, M. et al. *Naunyn-Schmiedeberg's Arch Pharmacol.* 2021,394:1467-76. <https://doi.org/10.1007/s00210-021-02060->

РОЛЬ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

**О.І. Криський, В.Р. Микуляк, Л.І. Зелененька, Л.В. Зоря,
О.І. Коцюба**

*Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського МОЗ України*

Вступ. Післядипломна освіта (ПО) – це спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її знань, умінь і навичок на основі здобутої раніше вищої та практичного досвіду [2]. Вона забезпечує безперервний професійний розвиток (БПР) фахівців різних галузей відповідно до вимог державної освітньої політики, запитів роботодавців і потреб споживачів освітніх послуг.

Основна частина. ПО включає: спеціалізацію, перепідготовку, підвищення кваліфікації із стажування [2]. На факультеті післяди-

<i>Ю.О. Площенко, В.І. Снісарь</i> ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЛІКАРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	52
<i>В.І. Снісарь, Ю.О. Площенко</i> ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ СУЧАСНОГО ШЛЯХУ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-АНЕСТЕЗІОЛОГІВ ДИТЯЧИХ ПІСЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ	56
<i>В.В.Зайцев, К.О. Діденко, Є.О. Гуревич</i> ТИПОВА СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН НА ЦИФРОВІЙ ПЛАТФОРМІ MOODLE	58
<i>І.Б. Самура, І.Ф. Беленічев, О.В. Тихоновський</i> АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	59
<i>О.І. Криськів, В.Р. Микуляк, Л.І. Зелененька, Л.В. Зоря, О.І. Коцюба</i> РОЛЬ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	62
<i>Н.М. Воробець, М.Є. Кушинська</i> СТВОРЕННЯ KEYСІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У КУРСІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ.....	65
<i>М.А. Андрейчин, В.С. Копча, Н.Ю. Вишневська, Н.Г. Завіднюк, О.Л. Івахів, І.С. Іщук, Я.І. Йосик, Н.А. Ничик</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ЗАСВОЄННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСНОВ КЛІНІЧНОЇ ІНФЕКТОЛОГІЇ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ.....	67
<i>Л.І. Зелененька, М.В. Гребеник, Т.Б. Лазарчук, В.Р. Микуляк, О.І. Криськів, О.І. Левчик, Л.В. Зоря, О.І. Коцюба</i> ТРИВОЖНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я: СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА ДИНАМІКА ЗМІН В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ СЕРЕД ЛІКАРІВ-СЛУХАЧІВ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ...	69
<i>Т.І. П'ятковський, Л.Б. Романюк, С.І. Климнюк, Н.І. Ткачук</i> МОНІТОРИНГ РЕСУРСНОГО СТАНУ ПРОФЕСОРСЬКО- ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ ННІ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ.....	71
<i>В.В. Зайцев, К.О. Діденко</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН НА ПЛАТФОРМІ MOODLE	74